

Οι Ανάργυροι ιατροί της Ορθοδοξίας - Η σχέση της Εκκλησίας με την ιατρική και την επιστήμη

/ [Βίοι Αγίων](#)

Σήμερα, 1η Ιουλίου, η Εκκλησία τιμά τη μνήμη των Αγίων Ιατρών Αναργύρων Κοσμά και Δαμιανού.

• γράφει η Δέσποινα Σωτηρίου

Οι άγιοι Ανάργυροι Κοσμάς και Δαμιανός ήταν φημισμένοι γιατροί και παρείχαν ιάσεις σε ασθενείς δωρεάν, εξού και το προσωνύμιο Ανάργυροι. Συνδύαζαν τη γνώση της ιατρικής με την αληθινή πίστη και φιλοσοφία της Εκκλησίας. Ως αντάλλαγμα ζητούσαν από τους θεραπευόμενους να δεχθούν και να ομολογήσουν την αληθινή πίστη στον εσταυρωμένο Ιησού Χριστό.

Κάποιοι, όμως, διέβαλαν τούς Αγίους ιατρούς στον αυτοκράτορα, ο οποίος προσπάθησε να τους μεταπείσει να αρνηθούν το Σωτήρα Χριστό. Εκείνοι όχι μόνο δεν αρνήθηκαν την πίστη τους, αλλά με παρρησία κατάφεραν να μεταπείσουν και να μεταστρέψουν τον ίδιο τον αυτοκράτορα, αφού και ο ίδιος δέχτηκε τις θεραπευτικές τους φροντίδες, με αποτέλεσμα τόσο ο ίδιος, όσο και οι παριστάμενοι να δεχθούν το φωτισμό του Αγίου Πνεύματος και να ομολογήσουν πίστη στον Ιησού Χριστό.

Αργότερα, οι Άγιοι Κοσμάς και Δαμιανός, έχοντας αποκτήσει μεγάλη δόξα και τιμή, ζηλοφθονήθηκαν από τον ίδιο το δάσκαλό τους. Γι' αυτό το λόγο τους ανέβασε σε κάποιο όρος, με το πρόσχημα να μαζέψουν βότανα για την παρασκευή φαρμάκων, και εκεί αφού τους επιτέθηκε με πέτρες, τους θανάτωσε.

Πολύ λίγα είναι γνωστά γι' αυτούς. Ακόμα και τα λίγα γνωστά γεγονότα είναι συνυφασμένα με πολλά θαύματα τα οποία ακολούθησαν μετά τον αποκεφαλισμό τους. Πολύ νωρίς από το θάνατό τους κυκλοφόρησε η φήμη θαυμάτων θεραπείας που έγιναν στον τάφο τους στην Cyrus της Βορείου Συρίας πλησίον του περίφημου ναού του Ασκληπιού.

Ασθενείς -Χριστιανοί και άπιστοι ανεξαρτήτως- πραγματοποιούσαν ταξίδια για να επισκεφθούν τον τάφο των Αγίων και να κοιμηθούν σε αυτόν ελπίζοντας σε ίαση κατά τη διάρκεια της νύχτας. Δύο αιώνες αργότερα, ο Αυτοκράτορας Ιουστινιανός διεκήρυξε ότι ο ίδιος είχε θεραπευτεί από θαύμα των Αγίων, μετέφερε τα λείψανά

τους από την Cyrus στην Κωνσταντινούπολη, στο ναό τον οποίο έκτισε γι' αυτούς. Οι Άγιοι Κοσμάς και Δαμιανός θεωρούνται προστάτες Άγιοι των ιατρών και των φαρμακοποιών, η δε Εκκλησία μας εορτάζει την μνήμη αυτών την 1η Νοεμβρίου και την 1η Ιουλίου.

Η εκκλησία και η ιατρική

Επικαλούμαστε τη χάρη των Αγίων μας, ιδιαίτερα οι σύγχρονοι ιατροί μας, και εν γένει οι λειτουργοί της υγείας, για να λαμβάνουν θάρρος στο πολύτιμο επιστημονικό τους έργο, προσφέροντας τις γνώσεις τους με αγάπη, σεβασμό, ανιδιοτέλεια και υπομονή προς τον κάθε πάσχοντα άνθρωπο.

Ταυτόχρονα, και όλοι εμείς να ευχαριστούμε τους ιατρούς και να τους κατανοούμε, διότι και οι λειτουργοί της υγείας είναι άνθρωποι και όχι υπεράνθρωποι.

Η σχέσεις της Εκκλησίας με την ιατρική επιστήμη δοκιμάστηκαν έντονα τα χρόνια της πανδημίας, με την Ορθοδοξία να τηρεί υπεύθυνη στάση και να λοιδωρείται για αυτήν.

Στο σημείο αυτό θα ήταν πολύ χρήσιμο να ανατρέξουμε στην ορθόδοξη πατερική περί ιατρικής θεώρηση και ιδιαίτερα στον ιατρό πατέρα της Εκκλησίας Μέγα Βασίλειο. Ο Μέγας Βασίλειος αναπτύσσει την περί ιατρικής διδασκαλία του στην 55η ερωταπόκριση του έργου του «Όροι κατά πλάτος». Λέει ότι η ιατρική

επιστήμη είναι δώρο του Θεού στον άνθρωπο μετά από την πτώση. Είναι μέρος της κατάστασης των δερματίνων χιτώνων και ως σκοπό της έχει να διευκολύνει την επιβίωση του ανθρώπου στις δ'θσκολες καταστάσεις που ακολούθησαν το δραματικό γεγονός της πτώσεως.

Έτσι ο Μέγας Βασίλειος θεωρεί την Ιατρική ως τέχνη και επιστήμη στην υπηρεσία της ανακούφισης του ανθρώπινου πόνου με ταυτόχρονες πνευματικές προεκτάσεις. Βλέπει δηλαδή τον άνθρωπο ως ψυχοσωματική ενότητα και συνδέει την θεραπεία της ψυχής με τη θεραπεία του σώματος. Υπό αυτές τις προϋποθέσεις η ιατρική μπορεί να θεωρηθεί ως τέχνη και επιστήμη αξιοσέβαστη και με πνευματική δράση, πέραν της σωματικής.

Ιδιαίτερα για όσους δοκιμάζονται πολύ από τις αρρώστιες περισσότερο, ο Μέγας Βασίλειος θεωρεί την ιατρική ως την σημαντικότερη ανθρώπινη βοήθεια. Δεν παραλείπει ωστόσο να επισημάνει τους κινδύνους από την αδιάκριτη χρήση της.

Εάν ο άνθρωπος στηρίξει όλες της ελπίδες του στην Ιατρική και όχι στον Θεό, τότε την ειδωλοποιεί, αποθεώνοντας έτσι το «φρόνημα της σαρκός». Ο άνθρωπος πρέπει να έχει την τελική ελπίδα του στον Θεό. Και η ιατρική καταξιώνεται ως τέχνη και επιστήμη της αγάπης, της προσφοράς και της ελπίδας μόνον στην προοπτική της δοξολογικής αναφοράς της προς τον Θεό. Σε διαφορετική περίπτωση καταλήγει σε ύβρη και αφροσύνη.